

VERWERKINGSOPDRACHTEN

EMMEN

TITEL: Het verhaal over Willem Oosting

DUUR: 30 minuten

BENODIGDHEDEN: Print het opdrachtenboekje voor de leerlingen

Instructies voor de leerkracht

Inleiding

Tijdens de inleiding van deze les kun je de voorkennis van de leerlingen activeren. Wat weten ze eigenlijk al van de geschiedenis van de Tweede Wereldoorlog? Dit kun je doen op verschillende manieren. Voor een korte les raden wij aan om een klassikale vragen te stellen die de leerlingen aan het denken zet. Een voorbeeld van een vraag die je bij dit verhaal kunt stellen: Wie weet wat een onderduiker is? Voor een langere les raden wij aan om een woordweb op het bord te maken. Schrijf in het midden bijvoorbeeld het begrip 'onderduiken' of 'oorlog' en laat de leerlingen woorden bedenken die naar aanleiding daarvan bij ze opkomen.

Kern

Begin met het verhaal dat te vinden is op www.waorisaaldert.nl/gemeente-emmen. Als leerkracht kun je ervoor kiezen om het verhaal zelf voor te lezen en de leerlingen te laten meelesen, het verhaal samen te beluisteren, de leerlingen het te laten voorlezen of de leerlingen het zelfstandig te laten lezen. In het verhaal staan enkele dikgedrukte woorden. Dit zijn de moeilijke woorden die op de volgende bladzijde van het opdrachtenboekje worden uitgelegd en klassikaal kunnen worden besproken. Dan volgen de opdrachten. De eerste opdracht is een schrijfofdracht. Het verhaal heeft een open einde, bij deze opdracht gaan de leerlingen het verhaal afmaken. Opdracht 2 is een woordzoeker met belangrijke begrippen uit het verhaal. Opdracht 3 is een kruiswoordpuzzel, de leerlingen kunnen de antwoorden op de vragen allemaal in de tekst vinden. Opdracht 4 is een doolhofpuzzel.

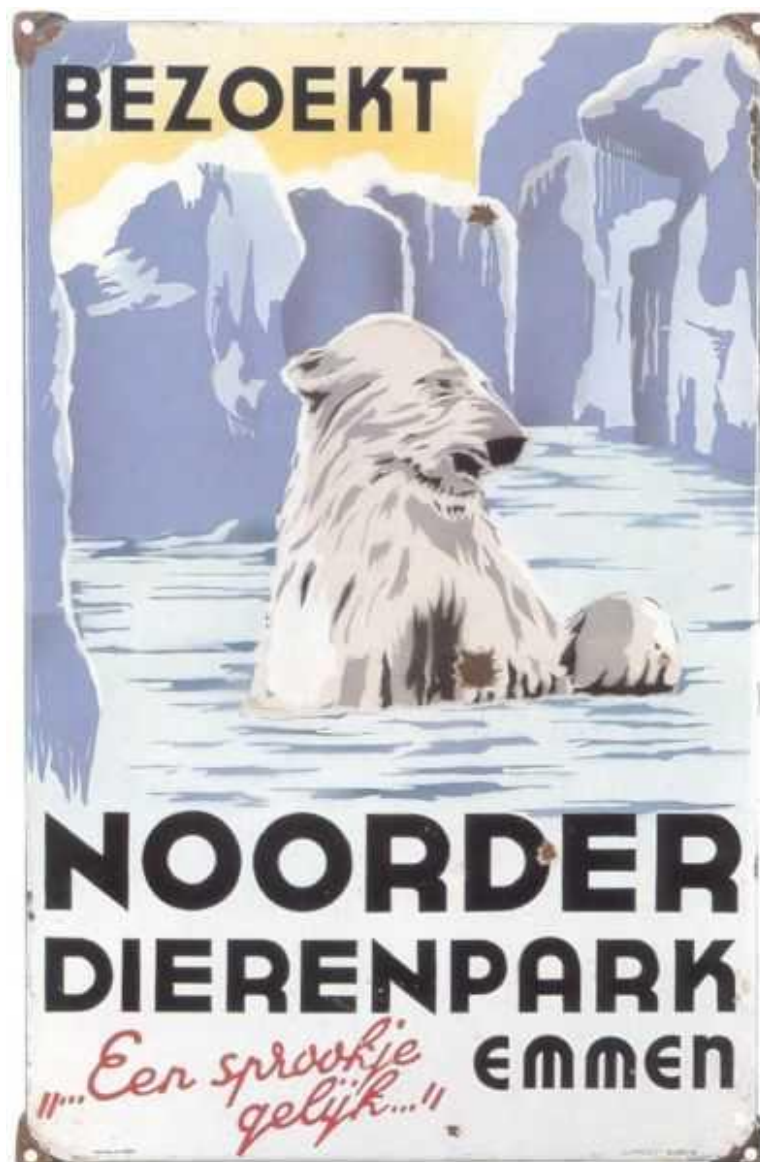
Slot

Om de les af te sluiten kun je de antwoorden op de open opdrachten en de feedbackopdracht bespreken

OPDRACHTENBOEKJE EMMEN

Naam:

Groep:

HET VERHAAL WILLEM OOSTING

Emmen - Het verhaal over Willem Oosting

Het was rustig in de dierentuin. De zon scheen en de eerste krokusjes stonden op het punt om open te barsten. Willem Oosting bukte. Hij bekeek de kleine groene bloemetjes en glimlachte. De natuur trok zich gelukkig niets aan van oorlog, militairen of bezetters. Willem kwam overeind en keek om zich heen. 'Eigenlijk gedraag ik mezelf ook een beetje als de natuur,' dacht hij. 'Ik trek me ook niets van die Duitsers aan.' Willem stak zijn handen in zijn zakken en liep in de richting van de dierenverblijven.

Tien jaar geleden was zijn droom werkelijkheid geworden. Hij had zijn eigen dierentuin geopend. Vanaf dat hij klein was geweest, had hij al graag veel dieren willen hebben. En dat was hem gelukt. IJsberen, olifanten, leeuwen en heel veel andere dieren waren te zien in zijn Noorderdierenpark. Maar nu, na bijna vijf jaar oorlog, waren de dieren niet de enige bewoners in zijn park. Er waren ook mensen bijgekomen. In tegenstelling tot de dieren was het juist de bedoeling dat deze mensen niet gezien werden. Het was begonnen met één verzetsstrijder. Een man die werd opgejaagd door de Duitsers en een onderduikadres zocht. Willem had hem een schuilplaats aangeboden. Daarna kwamen er steeds meer bij. Verzetsmensen, jongemannen die op de vlucht waren voor dwangarbeid en een joods meisje. Willem bleef staan en haalde zijn handen uit zijn zakken. Hij keek naar het roofdierenverblijf. Daar op de hooizolder boven de olifanten, sliepen nu elke nacht achttien onderduikers. Overdag werkten ze in de dierentuin. Ze droegen overalls en waren niet te onderscheiden van de dierenverzorgers die Willem echt in dienst had. Een bijna onzichtbaar glimlachje gleed over Willems gezicht. Hier kon hij, ondanks de gevaarlijke situatie, nog steeds van genieten. Onderduikers die vrij rondliepen in zijn dierentuin, zonder dat de Duitsers ook maar iets in de gaten hadden. Er waren zelfs soldaten en officieren die een wandelingetje maakten in het park en een gesprek met hen aanknoopten.

Willem wilde zich omdraaien, maar bleef abrupt staan. Het geluid van marcherende laarzen drong zijn oren binnen. 'Soldaten', schoot er door zijn hoofd. 'Een hele groep en die komt hier niet om een ommetje te maken.' Zo rustig mogelijk draaide Willem zich om. Een halve peloton militairen kwam recht op hem af. Willem herkende de officier die de groep aanvoerde. Hij had weleens een praatje met hem gemaakt. Zo ontspannen mogelijk stak Willem zijn hand op en liep de officier tegemoet.

"Goedemorgen," groette hij. "Wat kan ik voor u doen?" De officier bleef staan, gaf de groep een commando en keek Willem strak aan. "Controle," antwoordde hij. Willem trok zijn wenkbrauwen op. "Controle?" herhaalde hij. "Waarvoor?"

"Onderduikers," zei de officier scherp. Een fractie van een seconde verstijfde Willem, schudde zijn hoofd en begon te lachen. "Die zijn hier niet," antwoordde hij. "Alle mensen die hier rondlopen zijn bij mij in dienst." De officier deed zijn armen achter zijn rug en keek naar het roofdierenverblijf. "We willen alle gebouwen controleren," blafte hij. "En met die gaan we beginnen." Hij knikte in de richting van het dierenverblijf. Willem schrok. Op de zolder van dat gebouw sliepen de onderduikers. En 's ochtends ontbeten ze daar. Willem hoopte dat ze alles hadden opgeruimd, zoals was afgesproken. De officier gaf een bevel en de soldaten stampten het verblijf

binnen. Willem en de officier volgden. “WAT MOET DAT DAAR?” snauwde de officier en wees naar een afwasteil vol borden en kopjes. Willems hart sloeg over. Hij slikte. “Oh dat,” zei hij en glimlachte. “Dat eh.... hebben mijn verzorgers laten staan. Een van de dieren is zwanger en moet bevallen. Mijn verzorgers willen zo dicht mogelijk in de buurt blijven om te hulp te kunnen schieten.” De officier keek Willem aan, dacht even na en knikte. De soldaten zochten verder. Ze vonden niets. Toen klauterden twee van hen de hooizolder op. Willem versteende. ‘Als de onderduikers hun spullen nu maar volgens afspraak hebben opgeborgen,’ dacht hij. Na een paar minuten liet een van de soldaten zich weer naar beneden zakken. In zijn hand hield hij een kussen en een deken. “En wat heeft DAT te betekenen?” wilde de officier weten. De spieren in Willems buik trokken samen. Hij keek naar de hand van de soldaat en toen naar de officier. “Ook ’s nachts laten mijn verzorgers een zwanger dier niet alleen,” antwoordde hij. “Een baby kan immers ook ’s nachts geboren worden.” De officier kneep zijn ogen tot spleetjes. Hij staaarde Willem minutenlang aan. Daarna draaide hij zich om en wendde zich tot de soldaten. “Volgende gebouw,” beval hij en stiefelde naar buiten. Willem sloot zijn ogen. Haalde diep adem en blies die langzaam weer uit. “Pfff, dat was op het nippertje,” fluisterde hij.

Auteur: Chris Vegter

Begrippenlijst met moeilijke woorden uit het verhaal

- **Militairen:** Soldaten
- **Verzetsstrijder:** Iemand in de oorlog die in het geheim tegen de Duitsers vecht.
- **Dwangarbeid:** Werk waar je niet voor gekozen hebt. Je wordt gedwongen het uit te voeren.
- **Officieren:** Een man of vrouw die de leiding heeft over een groepje soldaten.
- **Abrupt:** Ineens.
- **Peloton:** een grote groep.

Het olifantenverblijf waar de onderduikers boven op de hooizolder sliepen.

Willem Oosting, de baas van de dierentuin samen met de dieren.

Opdracht 2: Woordzoeker

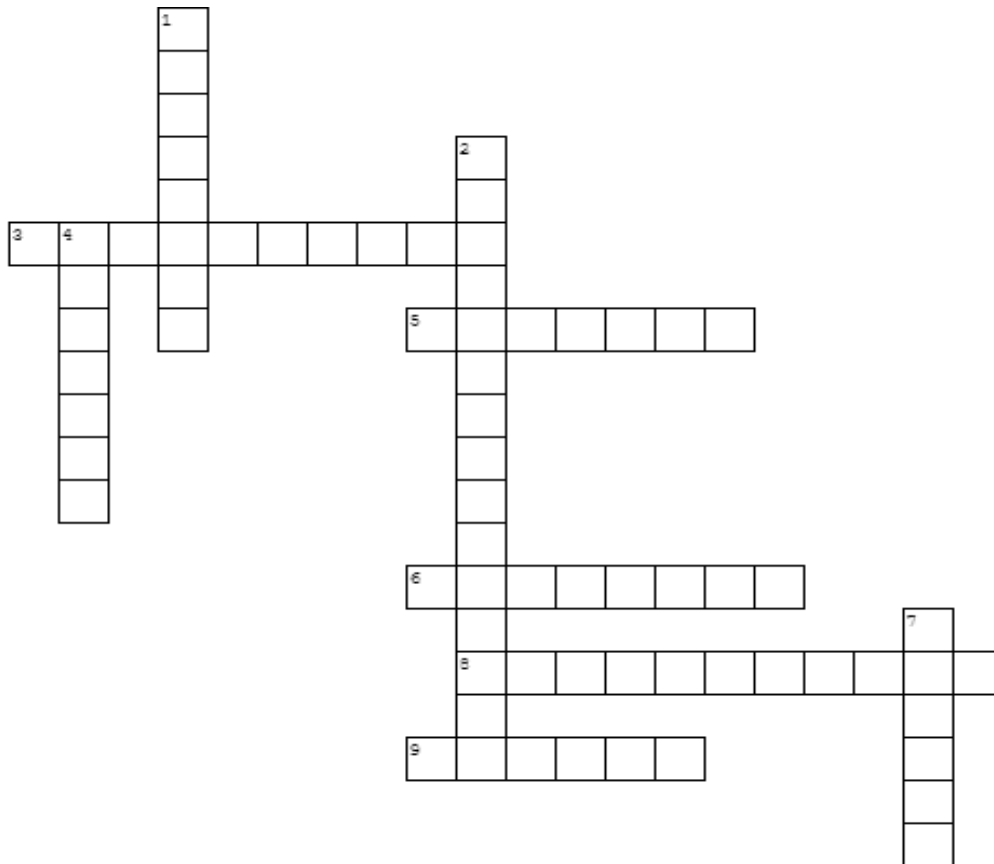
Vind alle woorden in de woordzoeker. De woorden hebben te maken met het verhaal

S	M	F	O	L	I	F	A	N	T	E	N	L	V	J	W	H	E
T	B	R	I	S	V	T	O	N	D	E	R	D	U	I	K	E	R
A	G	O	O	R	L	O	G	O	W	M	O	C	U	J	K	G	D
A	B	V	T	F	T	A	A	D	L	O	S	E	A	Z	T	B	V
L	A	E	I	M	I	V	D	P	O	P	O	S	O	Q	B	E	R
P	B	R	J	L	V	N	L	M	W	B	P	W	I	K	E	M	K
L	Y	Z	S	Z	L	N	U	S	H	X	A	L	P	Z	Z	I	R
I	D	E	B	L	D	U	I	T	S	E	R	S	H	Z	E	L	A
U	I	T	E	H	N	E	R	E	I	D	F	O	O	R	T	I	P
H	E	S	R	W	Q	B	A	P	N	A	V	M	C	V	T	T	N
C	B	S	E	H	T	L	P	B	N	O	L	J	E	J	E	A	E
S	R	T	N	G	C	J	V	D	R	X	T	E	T	G	R	I	R
M	A	R	B	E	R	E	N	C	G	U	W	O	E	R	S	R	E
O	G	I	Q	I	I	P	B	I	Y	G	P	K	L	U	S	E	I
K	N	J	J	E	S	R	V	P	I	G	H	T	M	E	W	N	D
Y	A	D	N	E	R	E	H	C	R	A	M	Q	V	W	P	E	B
I	W	E	I	E	N	S	S	R	E	G	R	O	Z	R	E	V	N
Z	D	R	T	W	N	E	R	E	I	C	I	F	F	O	K	H	B

- ABRUPT
- BEZETTERS
- DWANGARBEID
- MARCHEREN
- OLIFANTEN
- PELOTON
- SOLDAAT
- VERZORGERS
- BABY
- DIERENPARK
- IJSBEREN
- MILITAIREN
- ONDERDUIKER
- ROOFDIEREN
- UNIFORM
- BEREN
- DUITSERS
- LEEUWEN
- OFFICIEREN
- OORLOG
- SCHUILPLAATS
- VERZETSSTRIJDEF

Opdracht 3: kruiswoordpuzzel

Beantwoord de vragen over het verhaal en schrijf het juiste antwoord bij het juiste getal in de tabel.

Horizontaal

3. Slaapplaats van de onderduikers.
5. Ander woord voor "groep soldaten".
6. Ander woord voor soldaat.
8. gedwongen werk.
9. Bloem uit het verhaal.

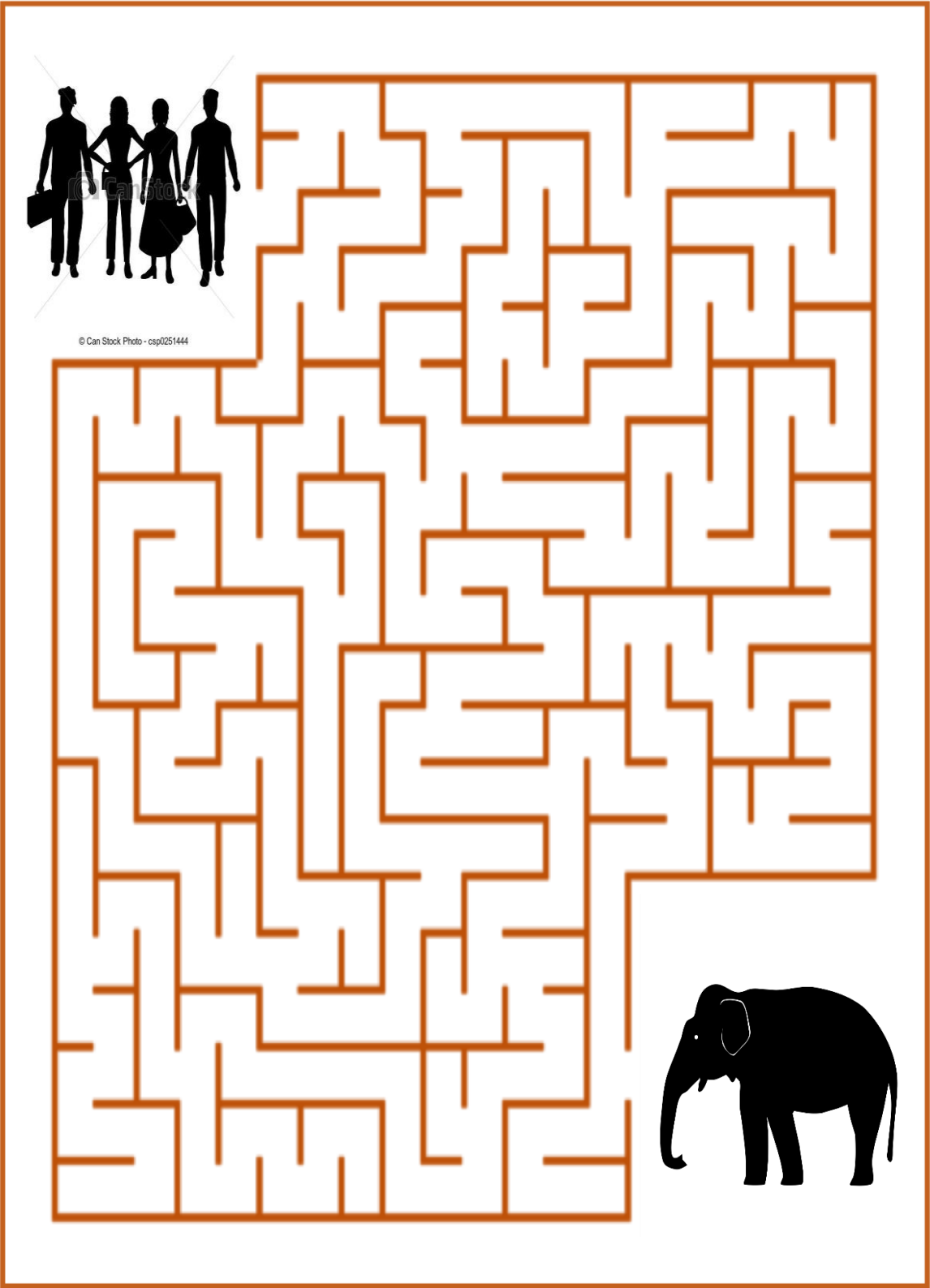
Verticaal

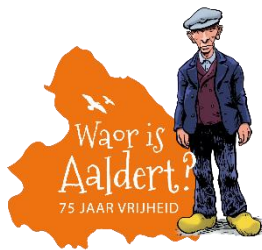
1. De legerbaas.
2. iemand die in het verzet zit.
4. De achternaam van de directeur.
7. De voornaam van de directeur.

Opdracht 4: Breng de mensen veilig naar het olifantenverblijf

Lukt het jou om de onderduikers veilig naar het olifantenverblijf te brengen?

ANTWOORDEN

EMMEN

Woordzoeker

S	M	F	O	L	I	F	A	N	T	E	N	L	V	J	W	H	E
T	B	R	I	S	V	T	O	N	D	E	R	D	U	I	K	E	R
A	G	O	O	R	L	O	G	O	W	M	O	C	U	J	K	G	D
A	B	V	T	F	T	A	A	D	L	O	S	E	A	Z	T	B	V
L	A	E	I	M	I	V	D	P	O	P	O	S	O	Q	B	E	R
P	B	R	J	L	V	N	L	M	W	B	P	W	I	K	E	M	K
L	Y	Z	S	Z	L	N	U	S	H	X	A	L	P	Z	Z	I	R
I	D	E	B	L	D	U	I	T	S	E	R	S	H	Z	E	L	A
U	I	T	E	H	N	E	R	E	I	D	F	O	O	R	T	I	P
H	E	S	R	W	Q	B	A	P	N	A	V	M	C	V	T	T	N
C	B	S	E	H	T	L	P	B	N	O	L	J	E	J	E	A	E
S	R	T	N	G	C	J	V	D	R	X	T	E	T	G	R	I	R
M	A	R	B	E	R	E	N	C	G	U	W	O	E	R	S	R	E
O	G	I	Q	I	I	P	B	I	Y	G	P	K	L	U	S	E	I
K	N	J	J	E	S	R	V	P	I	G	H	T	M	E	W	N	D
Y	A	D	N	E	R	E	H	C	R	A	M	Q	V	W	P	E	B
I	W	E	I	E	N	S	S	R	E	G	R	O	Z	R	E	V	N
Z	D	R	T	W	N	E	R	E	I	C	I	F	F	O	K	H	B

- ABRUPT
- BEZETTERS
- DWANGARBEID
- MARCHEREN
- OLIFANTEN
- PELOTON
- SOLDAAT
- VERZORGERS
- BABY
- DIERENPARK
- IJSBEREN
- MILITAIREN
- ONDERDUIKER
- ROOFDIEREN
- UNIFORM
- BEREN
- DUITSERS
- LEEUWEN
- OFFICIEREN
- OORLOG
- SCHUILPLAATS
- VERZETSSTRIJDER

Kruiswoordpuzzel:

- 1: Officier
- 2: Verzetsstrijder
- 3: Hooizolder
- 4: Oosting
- 5: Peloton
- 6: Militair
- 7: Willem
- 8: Dwangarbeid
- 9: Krokus